

Előterjesztés
Hajdúhadház Város Önkormányzat
Szociális, Családvédelmi és Egészségügyi Bizottság Elnökétől
Képviselő-testület 2018. május hónap 31. napján tartandó ülésére

Tárgy: Átfogó értékelés Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Illetékes bizottság: Szociális, Családvédelmi és Egészségügyi Bizottság

Döntési dokumentumok száma: 1 db

Döntési dokumentumok típusa: határozati javaslat

Nyílt ülés

Szavazás módja: egyszerű többség

Névszerinti szavazás: nem

Költségvetést érint: nem

Mellékletek: Átfogó értékelés Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Előzmények:

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 246/2017.(XII.21.) HÖ sz. határozatával fogadta el a 2018. évi munkatervét, mely alapján a Képviselő-testület a 2018. május 31. napján tartandó ülésén tárgyalja meg Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelést.

II. Irányadó jogszabályok

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig – külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az átfogó értékelés tartalmi elemeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete határozza meg.

III. Döntési lehetőség bemutatása; döntés indoklása

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elkészült, a határozati javaslat 1. számú mellékletét képezi.

Fentiek alapján javasolom a Tisztelt Képviselő-testületnek a 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadását. Az értékelést - a Képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Szociális, Családvédelmi és Egészségügyi Bizottsága az előterjesztést a 2018. május 30. napján tartandó ülésén tárgyalja meg.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

...../2018. (V.31.) HÖ. sz. határozat

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta Hajdúhadház Város Önkormányzata **2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést** és úgy döntött, hogy azt – a határozat 1. számú mellékletében foglaltak szerint - elfogadja.

Felkéri Csáfordi Dénes polgármestert, hogy az átfogó értékelést küldje meg a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére.

Határidő: azonnal

Felelős: Csáfordi Dénes polgármester

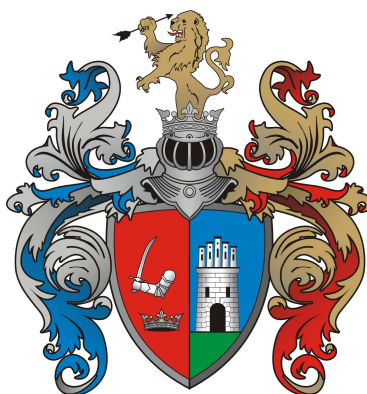
Végrehajtásért felelős: Dr. Tóth Judit hatósági irodavezető

Átfogó értékelés

Hajdúhadház Város Önkormányzata

2017. évi

gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Hajdúhadház Város Önkormányzata
2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló
átfogó értékelés

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelése a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően készült.

1. Hajdúhadház Város demográfiai mutatói

Hajdúhadház Város állandó lakosainak száma 2017. december 31-én 13388 fő volt, melyből 6719 nő és 6669 férfi.

A 0-18 éves gyermekek száma 3761 fő, melyből 1950 férfi, 1811 nő. Látható, hogy a teljes lakosság 28 %-a kiskorú.

Hajdúhadház állandó lakosainak száma életkor és nemek szerint			
2016. december 31-én			
Életkor	Férfi	Nő	Összesen
0 -3	446	401	847
4-14	1036	1029	2065
15-18	468	381	849
19-62	4045	3796	7841
63-	674	1112	1786
Összesen	6669	6719	13388

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 14. § (1) bekezdésében foglalt meghatározás szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét biztosítják a pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, a gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítsék annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A 2017. december 31. napján 702 család 2542 gyermeke volt jogosult a Gyvt. szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

A 2017. évben 2557 volt az ellátást kérők száma, melyből 15 kérelmet kellett elutasítani.

Az elutasítás okai:

- 5 fő esetében az egy főre jutó jövedelem meghaladta a jogszabályban előírt jövedelemhatárt,
- 1 fő esetében a kérelmező nem töltötte be a 18. életévét és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt önmagára igényelte,
- 1 fő nagykorú kérelmező az iskolalátogatási igazolást nem csatolta be,
- 4 fő esetében azért kellett a kérelmet elutasítani, mert a kérelem idő előttinek minősült, (a vonatkozó jogszabály által a kérelem benyújtása legkorábbi időpontjaként meghatározott időpont előtt került sor a kérelem benyújtására)
- 4 fő nagykorú esetében a jogszabályban meghatározottak szerint az adott időszakban nem volt jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben a 2017. évben havonta átlagosan 2563,5 fő részesült, melyből havonta átlagosan 407,5 fő részesült a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerinti alap összegű természetbeni támogatásban és havonta átlagosan 2156 fő részesült a Gyvt. 20/A. § (2) bekezdése szerinti emelt összegű természetbeni támogatásban.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre felhasznált összeg 2017-ben 32.918.000,- Ft volt (ebből 4.890.000,- Ft alap összegű természetbeni támogatásra, 28.028.000,- Ft emelt összegű természetbeni támogatásra).

A 2017. december 31. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül 16 gyermek tartósan beteg, fogyatékos. Az érintett családok 55,84 %-ában nevelkedett 3 vagy annál több gyermek. 2017. december 31. napján összesen 301 egyedülálló szülő gyermeke részesült az ellátásban.

Az ellátásban részesülő gyermekek és a 0-18 éves gyermekek (3761 fő) számát összevetve megállapítható, hogy Hajdúhadházon a gyermekek 67,58 %-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

A 2017. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek jogosult volt a Gyvt. 21/B. §-ában meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, és ha megfelelt a Gyvt. 21/C. §-ában foglalt feltételeknek, akkor jogosult a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére, a Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott természetbeni támogatásnak, valamint a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A 2017. évben a Gyvt. 20/A. §-a alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 01-jén fennállt (a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel), valamint a tárgyév november 01-jén fennállt (a tárgyév november hónapjára tekintettel) természetbeni támogatást

nyújtott fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma életkor szerint
2017. december 31-én**

Megnevezés	0-2	3-5	6-13	14-17	18-	Összesen
Gyermekek száma	345	570	989	537	101	2542
Ebből: tartósan beteg, fogyatékos	2	5	7	2		16

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma a gyermekek száma szerint 2017. december 31-én

Megnevezés	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy annál több	Összesen
	gyermekes családok száma					
Családok száma	133	177	145	146	101	702
Ebből: egyedülálló szülő	47	76	71	66	41	301

2.2. Települési támogatás

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait a 2/2015.(II.13.) önkormányzati rendeletében állapította meg.

Az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint a települési támogatás keretében igényelhető támogatások:

- a) Lakhatási támogatás
- b) Gyógyszertámogatás
- c) Rendkívüli települési támogatás.

A gyógyszertámogatás kizárólag pénzbeli formában, míg a lakhatási támogatás és a rendkívüli települési támogatás természetbeni és pénzbeli formában is nyújtható, az eljáró hatóság döntése alapján.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 2/2015.(II.13.) önkormányzati rendelete alapján rendkívüli települési

támogatásban az a személy részesülhet, aki létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd, és emiatt önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni.

Az önkormányzati rendelet alkalmazásában

1. Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet különösen:

- a) hirtelen fellépő betegség, baleset, gyógyászati segédeszköz beszerzése,
- b) hozzátartozó halála,
- c) ellátatlan marad (munkaviszony megszűnése, NYUFI, önkormányzat, MÁK által folyósított ellátás megszűnése),
- d) a családot ért elemi kár, a lakhatás körülményeiben elemi csapás, vagy humanitárius katasztrófa miatt bekövetkezett körülmény, mely a kérelmező vagy családtagja, családtagjai életét, egészségét, kiskorú gyermekének egészséges értelmi, érzelmi fejlődését veszélyezteti,
- e) kérelmező sérelmére elkövetett bűncselekmény, szabálysértés miatti élethelyzet,
- f) szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások.

2. Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási gond különösen:

- a) krónikus betegség miatti gyógykezelés, gyógyászati segédeszköz beszerzése, gyógyszer szükséglet,
- b) közüzemi szolgáltatás éves elszámoló számla kifizetése, kikapcsolt közüzemi szolgáltatás újra üzembe helyezése,
- c) nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetőleg a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése,
- d) a gyermek hátrányos helyzete miatt a család anyagi segítségre szorul.

Az önkormányzati rendelet alapján rendkívüli települési támogatásra az jogosult, akinek háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem

- a) egyszemélyes háztartás esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át,
 - b) kétszemélyes háztartás esetén a 180 %-át,
 - c) három, illetve több személyes háztartás esetén a 150 %-át.
- nem haladja meg.

A rendkívüli települési támogatás formái 2017. évben:

- a) alkalmanként adott segély pénzbeli ellátásként,
- b) természetben nyújtott ellátásként adható a család szükségletét szolgáló gazdálkodást segítő támogatás,
- c) az elhunyt hozzátartozó eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként nyújtott támogatás,
- d) rendkívüli gyógyszersegély.
- e) természetben nyújtott ellátásként adható az oltással és transzponderrel nem rendelkező ebek tulajdonosai számára az oltás és a transzponder beültetés költsége. A támogatás egy eb esetében egyszer – a transzponder beültetéssel egy időben – igényelhető.

Az a), b) és d) pontokban meghatározott támogatás egy alkalommal folyósított összege, természetben nyújtott ellátás esetén annak pénzbeli ellenértéke az öregségi nyugdíj

mindenkori legkisebb összegének 200%-át nem haladhatta meg. Az egy alkalommal folyósított segély összege nem lehetett kevesebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 10%-ánál.

A települési támogatás adatai 2017. évben								
		Támogatásban részesített személyek száma			Támogatási esetek száma		Felhasznált összeg (E Ft, kerekítve)	
		Összesen	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni
Települési támogatásra kifizetett összeg összesen							40531	266
Települési támogatásban részesülők nem halmozott száma		2533	2495	38				
Összesen (támogatásban részesített fő és eset szám halmozott adat)		2773	2735	38	3104	38	40531	266
Ebből:	Lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (egyszeri kifizetés történt)	969	969		969		30563	
	Gyógyszerkiadások viseléséhez (havi rendszeres kifizetés)	42	42		411		1847	
	Rendkívüli települési támogatás (Szt. 45. § (3) bekezdés (egyszeri kifizetés))	1762	1724	38	1724	38	8121	266

Hajdúhadházon a 2017. évben 2773 fő 3142 alkalommal részesült települési támogatásban. A települési támogatásra felhasznált összeg 2017. évben 40.797.000,- Ft volt.

A települési támogatáson belül összesen **1762 fő 1762 esetben részesült rendkívüli települési támogatásban.** A rendkívüli települési támogatásra felhasznált összeg 2017. évben 8.387.100,- Ft (kerekítve 8.387.000, Ft) volt.

A rendkívüli települési támogatásban részesülők közül 194 fő kapott eseti pénzbeli támogatást (felhasznált összeg: 2.001.100,- Ft). A rendkívüli települési támogatásban részesültek közül **2017. évben 53 fő kapott kiskorú részére rendkívüli települési támogatást** (szemüvegvásárlás, orvosi kezelés, tápszer, kapcsolattartás, gyógyszer, iskolai tanulmányokkal kapcsolatos költségek, gyógyászati segédeszköz).

Az önkormányzati rendelet 7. § (15) bekezdése alapján a rendkívüli települési támogatás keretében 2017. évben egy alkalommal jövedelemvizsgálat nélkül 4.000.-Ft összegű

támogatásban részesült a 65. életévüket a tárgyévben betöltött 1530 fő (felhasznált összeg: 6.120.000,- Ft).

A rendkívüli települési támogatás keretében 2017. évben 38 fő részesült az ebek oltása és transzponder beültetése költségéhez nyújtott természetbeni támogatásban (felhasznált összeg: 266.000,- Ft).

Hajdúhadház Város Önkormányzata Polgármesterének 2017. évben összesen 22 fő rendkívüli települési támogatás iránti kérelmét kellett elutasítani. Az elutasítások oka, hogy a beadott dokumentumok alapján- vagy éppen ezek hiánya miatt – nem volt megállapítható a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet.

A támogatást kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adat a rossz anyagi helyzet. Hajdúhadházon a támogatott családok több mint felében a szülők munkanélküli ellátásokból élnek illetve nem rendelkeznek semmilyen jövedelemmel, ezért egy-egy váratlan kiadás, betegség, magasabb közüzemi számla létfenntartási gondokat okozhat.

2.3. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal Jegyzője 2017. évben 94 gyermek (ebből 8 nagykorú) esetében állapította meg, hogy hátrányos helyzetű, 2092 gyermek (ebből 73 nagykorú) esetében, hogy halmozottan hátrányos helyzetű.

Összesen 14 fő (9 kiskorú és 6 nagykorú) esetében kellett a kérelmet elutasítani, tekintettel arra, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott feltételek közül egyik feltételnek sem felelt meg.

2.4. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai

Hajdúhadházon a gyermekétkeztetésben három konyha (Hajdúvitéz Kft. által működtetett) és a Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsőde konyhája vett részt. Kettő konyha az iskolai nevelésben részt vevő, egy konyha az óvodai nevelésben, egy konyha a bölcsődei nevelésben résztvevő gyermekek számára főz.

Hajdúhadházon az önkormányzat fenntartásában 2017. évben három óvoda működött, melyek az Aranykapu Óvoda, a Három Szirom Óvoda és a Szivárvány Óvoda.

2.4.1. Aranykapu Óvoda

Az Aranykapu Óvodában a 2017. évi statisztikai adatok alapján 150 férőhelyen 156 gyermek volt. Ebből 3 SNI-s gyermek volt, aki plusz 2 főnek számítottak, így összesen 159 gyermek volt a hat csoportban. Az óvoda kihasználtsága ebben az időszakban így 104 %-os volt.

Csoportlétszám és kihasználtság a 2017/2018. nevelési évben az Aranykapu Óvodában

	Süni	Katica	Maci	Manó	Napsugár	Csillag
Csoportlétszám	26	27	26	26 1 fő SNI	25 1 fő SNI	26 1 fő SNI
Kihasználtság (SNI-s gyermekek figyelembe vételével)	104 %	108 %	104 %	104 %	100 %	104 %

Az Aranykapu Óvodában 2017. évben 156 gyermek volt jogosult ingyenes étkezésre.

2.4.2. Három Szirom Óvoda

A 2016/2017. nevelési év végén 175 férőhelyen 185 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 106 %-os volt. Összesen 185 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, 183 gyermek kedvezményben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 166 gyermek részesült. A Három Szirom Óvodába járó hátrányos helyzetű gyermekek száma 6 fő, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 85 fő volt.

A 2017/2018. nevelési év október 01-jei statisztikai adatai szerint 175 férőhelyen 198 gyermek volt, így a kihasználtság 113 %-os volt. Összesen 198 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben 196 gyermek részesült kedvezményes étkezésben. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 152 gyermek részesült. A Három Szirom Óvodába járó hátrányos helyzetű gyermekek száma 21 fő, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 95 fő volt.

2.4.3. Szivárvány Óvoda

A Szivárvány Óvodában az ellátott gyermekek száma a 2017. évben éves szinten 190 fő. A férőhely kihasználtsága 108 %-os volt. Év közben a létszámban változások történtek a családok költözései miatt, de a létszám ebből kifolyólag kiegyenlítődött maradt.

Az óvodában a 2017. évben éves szinten 130 fő vett részt a gyermekétkeztetésben, melyből 130 fő ingyenesen étkezett.

A fenti adatokból kitűnik, hogy az óvodák magas kihasználtsággal működnek.

2.4.4. Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 2017. október 1. napján fennálló statisztikai adatok alapján az intézményben 1028 gyermek tanult.

A 2017. évi statisztikai adatok alapján a tanulólétszám megoszlása a következőképpen alakult:

Feladatellátási hely	Férőhelyek száma	Tanuló létszám	Kihasználtság
Bocskai tér 14. szám	850 fő	560fő	66 %
Szilágyi Dániel u. 2-4. szám	770 fő	422 fő	55 %
Rákóczi utca 50. szám	160 fő	46 fő	29 %

Alsó tagozatos tanulók száma 511 fő, a felső tagozatos tanulók száma 517 fő.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók száma összesen: 655 fő
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: 66 fő, ebből 20 fő beintegráltan tanul
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: 285 fő
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: Alapfokú művészeti oktatásra jár: 284 fő, ebből kiemelten tehetséges a tanulók 40%-a.
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:

Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 2017. október 1-jei statisztikai adatok alapján		
	Hátrányos helyzetű gyermekek száma (2H)	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (3H)
Hajdúhadház, Bocskai tér 14. szám alatti székhelyen	10	461
Hajdúhadház, Szilágyi Dániel u. 2-4. szám alatti intézményegységben	4	393
Hajdúhadház, Rákóczi u. 50. szám alatti intézményegységben	1	40
Összesen:	15	894

Magántanulók száma 28 fő.

A magántanulói jogviszonyt szakértői és orvosi vélemény alapján, szülői kérésre biztosítják. Néhány esetben a szülő a sok igazolatlan hiányzás miatti büntetést szeretné elkerülni, ezeket a kéréseket az intézmény nem támogatja.

Az intézmény tájékoztatása alapján sajnos egyre több magatartási zavaros tanuló veszélyezteti az iskolatársait és a nevelőit egyaránt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 946 fő

Napközis gyermekek/iskolaotthonos gyermekek száma: 511 fő

Tanulósobai foglalkozást igénybe vevő gyermekek száma: 22 fő

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma a 2017-2018. tanév félévi eredményei alapján: 243 fő

Bocskai téri központi épület: 135 fő

Szilágyi Dániel Úti Tagintézmény: 99 fő

Rákóczi Úti Tagintézmény: 9 fő

Veszélyeztetett tanulók száma: 69 fő

Bocskai téri központi épület: 24 tanuló

Szilágyi Dániel Úti Tagintézmény: 38 tanuló

Rákóczi Úti Tagintézmény: 7 tanuló

Az oktatási intézmény által nyújtott egyedi, sajátos szolgáltatások típusa, a szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma: (Korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások, fejlesztőpedagógiai foglalkozások, stb.)

- korrepetáláson és felzárkóztató foglalkozáson 30 fő vesz részt magyar nyelv és irodalomból, matematikából és idegen nyelvből.
- fejlesztő foglalkozásokon a tanulók közül 284 fő vesz részt, ők azok, akik beilleszkedési - magatartási vagy tanulási nehézséggel küzdenek. Őket a Szakszolgálaton és iskolán belül alkalmazott fejlesztőpedagógusok fejlesztik.
- ezen kívül a beintegrált SNI-s tanulókat – 20 fő heti 2 alkalommal kiscsoportos formában fejlesztik gyógypedagógusok.
- A Rákóczi úti tanulók (46 fő) heti 3, ill. 4 rehabilitációs foglalkozáson vesznek részt.
- A logopédiai fejlesztés 2017 első felében ellátatlan volt, a 23 tanuló csak félétől kapott ellátást. Gyógytestnevelésen 51 tanuló vesz részt, pszicho gondozást a szülők támogatásával 28 tanulónak kért az intézmény a szakszolgálattól.

Sajnos az évisméltő elsős tanulók közül két tanulót ismételtelen nem lehet bevonni a mindennapos iskolába járásba. Őket további pszichiátriai kivizsgálásra küldte az intézmény. A pszicho gondozás hosszú folyamat. A szülők, bár bejegyzésüket adják, együttműködésük nem jellemző, nem jönnek el már az első megbeszélésre sem. Ezt a problémát az intézmény Gyermekjóléti Központtal közösen próbálja megoldani. A szülők felelősségre vonását elkerülhetetlennek látják. Számtalan esetben tapasztalják, hogy szakvizsgálatokra anyagi okok miatt nem tudják elvinni (ha a vizsgálati időpont hónap végére esik), vagy a kiírt gyógyszert nem váltják ki, nem adják be gyermeküknek, ami tovább súlyosbítja a tanulók napközbeni magatartását, viselkedését. Két osztályban több magatartási problémával küzdő tanulóhoz, szintén kérte az intézmény a Szakszolgálat segítségét.

2018. januártól egy iskolapszichológusi álláshelyet biztosított a fenntartó, de sajnos a mai napig nem sikerült képzett szakemberrel betölteni.

Sportfoglalkozásokon futballon: 145 fő, kosárlabdán: 42 fő, egyéb játékos sportfoglalkozáson 42 fő vesz részt.

Összesen:229 fő sportol rendszeresen az iskolában.

A látogatott családok száma:

Családlátogatáson 2017 – es év első felében a pedagógusok 162 alkalommal 124 tanulónál, a szociálpedagógus 512 alkalommal 284 tanulónál, 2017. év második felében a pedagógusok

146 alkalommal 98 tanulónál, a szociálpedagógus 455 alkalommal 297 családot látogattak meg.

A szülők legtöbbször együttműködtek. Jellemző, hogy az iskola munkatársaitól informálódtak gyermekük igazolatlan hiányzásairól, vizsgálati időpontokról, magatartási gondjairól. Az oktatási intézmény munkatársai azt tapasztalták, hogy nem minden szülő tud megfelelő határozottsággal, következetességgel fellépni gyermeke érdekében, s e mögött a szülők tudatlansága, iskolázatlansága, érdektelensége is állhat. Beismerték, hogy nevelési módszereik gyakran szenvednek csorbát és csak nehezen, közös együttműködéssel lehet javítani a problémákon. A családok megkeresése a fentiekén kívül a felszólító, a szülői értesítő, hivatalos levelek átadása miatt is szükséges volt. A szülőkkel való kapcsolattartás jónak mondható, bár önmaguktól kevesen érdeklődnek gyermekük tanulmányi eredménye, magatartása felől. Általában elmondható, hogy kérésre, telefonhívásra vagy ellenőrzőben/üzenő füzetben jelzésre felkeresik az érintett pedagógusokat.

Fontos és hasznos a családokkal való személyes találkozás. Sok háttér információt tudtak meg a gyermekekről és az adott problémákról egyaránt.

A szülőkkel a fentiekén kívül fogadóórákon és szülői értekezleteken is tartják a kapcsolatot. Szülői értekezletet év elején, szeptemberben, majd novemberben és félévkor, januárban majd áprilisban tartanak a nevelők. A szülők fogadóórán keresztül mind a nevelőkkel, szaktanárokkal, osztályfőnökökkel és a szociálpedagógussal is beszélhetnek, tájékoztatást kaphatnak gyermekükről. Tény, hogy nem mindig a megadott időpontban keresik a nevelőket, de mégis előrelépés, hogy érdeklődnek és együtt próbálnak működni az iskolával, pedagógusokkal.

Az intézményben 2017. január 1-2017. december 31. közötti időszakban 1191 fő vett részt a gyermekétkeztetésben, melyből 100 %-os támogatásban részesült 1151 fő, 50 %-os támogatásban 9 fő és teljes térítési díj megfizetésére volt köteles 31 fő.

2.4.5. Szünidei gyermekétkeztetés

Hajdúhadház Város Önkormányzata a 2017. évben a tavaszi szünidőben 1689 gyermek, a nyári szünidőben 1774 gyermek, az őszi szünidőben 1660 gyermek, míg a téli szünidőben 1450 gyermek részére biztosította az ingyenes, napi egyszeri meleg étkeztetést (ebéd).

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatokat 2016. január 1. napjától Hajdúhadházon a Hajdúhadház Város Önkormányzata által alapított **Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ** (4242 Hajdúhadház, Béke utca 54/B. szám) látja el.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ személyi feltételei:

A szervezeti egységek létszáma, feladatkörök

Család és Gyermekjóléti Szolgálat		Család és Gyermekjóléti Központ	
		Intézményvezető/esetmenedzser	1 fő
Szakmai vezető/családsegítő	1 fő	Szakmai vezető/esetmenedzser	1 fő
családsegítő fő	10	esetmenedzser	5 fő
		szociális asszisztens	1 fő
Összesen:	11 fő		8 fő

A Központnál 1 fő esetmenedzser, a szolgálatnál 1 fő családsegítő munkakör jelenleg is betöltetlen. 2017 évben az intézményben 1 fő munkaviszonya megszűnt. Az álláshelyek betöltése egyre nehezebb feladat, sokszor nem jelentkezik pályázó a meghirdetett álláshelyre, vagy akik jelentkeznek, szakmailag nem rendelkeznek kellő hivatástudattal, szakmai felkészültséggel. Míg nem sikerül betölteni az üres helyeket- a meglévő kollégák végzik a feladatokat, sokszor erőn felül is.

A területet egyébként is a szakmai elvándorlás jellemezi 2016 óta, így a szakemberek toborzása folyamatos nehézséget okoz.

A szakma társadalmi megbecsülése alacsony szintű, ennek eredményeképp a munkatársak elhagyják a pályát, míg a megmaradt szakemberek túlterheltté válnak. A fenntartó az intézmény szakmai létszámát maximálisan biztosítja, azonban az üres álláshelyek betöltése folyamatos nehézséget okoz. Ennek egyik fő oka az alacsony bérezés, a másik pedig a veszélyeztetett gyerekek létszámának folyamatosan magas száma.

Az intézmény tárgyi feltételei:

Az intézmény minden szakmai követelménynek maximálisan megfelel. Biztosítva van a kliensek számára a segítő beszélgetésekhez szükséges intim környezetet, a várakozás. Az intézményben elkülönül egymástól a két szakmai egység a dolgozó szobák és az ügyfélfogadó helyiségek tekintetében. A közösségi helyiségek közös használatban vannak. A technikai felszerelés megfelelő, minden dolgozó saját számítógéppel rendelkezik, az ügyfélfogadásra kijelölt irodák szintén számítógéppel, internettel, megfelelő technikai berendezéssel felszereltek.

Az épület tömegközlekedéssel és egyénileg is jól megközelíthető, bár eléggé kiesik a városközponttól. Akadálymentesítése a törvényi feltételeknek megfelel.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermejjóléti Központ alaptevékenységei:

1. Család- és Gyermejjóléti szolgáltatások (Hajdúhadház közigazgatási területén)
2. Család- és Gyermejjóléti Központ (Hajdúhadházi Járás egész területén)
3. Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok

1. Család- és Gyermejjóléti szolgálat:

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat ellátja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szociális törvény) 64.§-a szerinti **családsegítés** feladatait: a szolgáltató működési területén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat ellátja továbbá a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekevédelmi Törvény) 39. §-a és 40. §-a szerinti **gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat**: a szolgáltató működési területén a gyermek testi és lelki egészségének, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el. A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás elősegíti a szociális munka eszközeivel és módszereivel (család gondozás) a problémák komplex módon való kezelését, a családokban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, mely magába foglalja a megelőzést, a probléma feltárását, a problémamegoldást. Módszerek: információnyújtás, tanácsadás, ügyintézésben segítségnyújtás, adományok közvetítése.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtet. A jelzőrendszer havonta egy alkalommal találkozik, ahol a különböző

jogszabályokat az aktuális problémákat egyeztetjük, a felmerült szükségletekre megpróbálunk megoldást találni.

A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez. Erre 2016 évben 13 alkalommal került sor. Témái: fejtetvesség és egyéb fertőző bőrbetegségek, igazolatlan hiányzás és azok jogkövetkezményei.

A jelzőrendszer az alábbi közös tevékenységeket valósította meg az elmúlt évben:

Esetkonferencia: 20 alkalommal (29 gyermek)
Esetmegbeszélés: 33 alkalommal (69 gyermek)
Rendhagyó osztályfőnöki órák tartása: 3 alkalommal
Rendhagyó szülői értekezlet: 1 alkalom
Jogszabályváltozásról információnyújtás folyamatosan.
Gyermekevédelmi koncepció kidolgozásában közreműködés

Éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása: 2017.február 28.

A szakmaközi egyeztetések során sor került az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködésének koordinálására, munkánk összehangolására.

A szakmaközi együttműködés megerősödése és a közös feladatellátás lehetőségeinek még jobb kihasználása jellemezte a tavalyi évet.

A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetése körében az intézmény a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetszorgozásokat szervezett.

2017-ben a szolgálatnál megjelent igénybe vevők száma nem és korcsoport szerint (fő)

	Nő	Férfi	Összesen
Együttműködéssel	520	395	915
Nem együttműködéssel	705	372	1077

	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-	Össz
Együttműködéssel	73	84	264	188	88	42	139	29	8	915
Nem	31	79	174	126	78	150	207	136	96	1077

együttműködéssel										
összesen	104	163	438	314	166	192	346	165	104	1992

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma elsődleges probléma szerint:

Probléma típusa	0-17 éves	18-
Életviteli	70	56
Családi-Kapcsolati konfliktus	27	6
Családon belüli bántalmazás	6	4
Elhanyagolás	205	52
Ebből oktatási, nevelési	138	
Gyermeknevelési	163	167
Gyermekintézménybe való beilleszkedés	64	
Magatartászavar, telj. zavar	27	
Szenvedélybetegség	2	
Lelki-mentális	5	6
Egyéb egészségi probléma	3	2
Foglalkoztatással kapcs.	2	2
Anyagi	28	16

A szakmai tevékenységek adatai:

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	753	379
Segítő beszélgetés	2316	988
Tanácsadás	1010	655
Ügyintézéshez segítségnyújtás	1056	674
Konfliktuskezelés	8	10
Kríziskezelés	2	2
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez pénzbeli	365	227
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez természetbeni	40	49
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	36	68
Ebből átmeneti gondozásba	5	11
Közvetítés Központhoz	34	30
Esetkonferencia	20	29
Esetmegbeszélés	33	69
Esetkonzultáció	449	475
Szaktechnikai megbeszélés	16	261
Csoportmunka	148	141
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	182	255
Családlátogatás	2230	865
Adományközvetítés	451	589
Összesen:	9001	5625

Együttműködési megállapodás alapján nyújtott szociális segítőtevékenység

Megnevezés	Szolgáltatásban részesülők száma
Saját ügykörben végzett tevékenység	555
Egyéni gondozási nevelési terv megvalósításában központ által bevonva	357
Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú anya gondozása	3
Összesen	915

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a szakmai tevékenysége során törekszik, hogy pontosan és határidőben történjenek a szakmai tevékenységek, a családok és gyermekek érdekeit szem előtt tartva. A szakmai munka során törekszenek a multidiszciplináris együttműködésre, a rendszerszemléletre és a magas szakmai színvonalra.

A családgondozók a szociális segítőmunka keretében az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba vették és mozgósították az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

A család- és gyermekjóléti szolgálat részére a problémajelzések döntő többsége a helyi köznevelési intézményekből érkezik. 2017-ben megnövekedett az óvodai igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatos jelzések száma. Ennek egyik oka, hogy az óvodák közösen egyeztettek, és egységes, következetes elvek alapján jelzik a hiányzásokat. A szülők folyamatosan kapnak tájékoztatást az igazolatlan hiányzások jogkövetkezményeiről és a gyermek fejlődésére gyakorolt hatásáról, azonban ez sokszor nem jelent számukra visszatartó erőt a gyermekek elhanyagolása tekintetében. Az elmúlt évekhez képest csökkent az óvodás gyermekekről érkezett higiénés problémákkal kapcsolatos jelzések száma.

Az igazolatlan hiányzások hátterében gyakran állnak anyagi okok pl. nincs cipő, kabát stb., emellett gyakori a gyermek egészségügyi ellátásának elhanyagolása, tehát a szülő nem viszi időben orvoshoz, emellett a betegség elhúzódását, súlyosbodását okozhatja, hogy a szülő nem váltja ki a felírt gyógyszert vagy azt nem megfelelően adagolja.

További problémaként jelentkezik az óvodákban, hogy a szülők a szülői értekezleten nem jelennek meg, nem érdeklődnek a gyermekről, aminek hátterében szintén az elhanyagoló magatartás áll.

Az intézményhez érkező problémajelzések kiemelkedő része a helyi általános iskolából érkezik. Az óvodában jelentkező problémákhoz hasonló gondokkal küzdenek az iskolában is. Jelentős az igazolatlanul mulasztó diákok száma, a gyermekek testi higiénéje, ruházatuk állapota kifogásolható, nagymértékű a fejtetvességgel fertőzöttség. A rendszeresen megvalósuló tisztasági vizsgálatok eredményeként folyamatosan ugyanazok a gyermekek kerülnek kiszűrésre fejtetvességgel. A fejtetvesség problémakörére fókuszálva a szolgálat

havi rendszerességgel szervez szakmaközi megbeszélést a jelzőrendszeri tagokkal. A megbeszélésen az információ, tapasztalatok átadása mellett közösen keressük a megoldást a probléma adekvát megoldására. Az intézmény lehetőségeihez képest fejtetű irtószert adományban részesíti a családokat, az önkormányzat és a roma nemzetiségi önkormányzat közreműködésével.

Több olyan gyermek van, akinél a fejtetvesség problémája évek óta krónikusan fennáll, ami a szülők elhanyagoló magatartásának köszönhető.

Ezek a szülők nem működnek együtt az intézményekkel, szülői értekezleten nem jelennek meg, fogadóórán nem keresik a pedagógusokat, nem érdeklődnek gyermekük iskolai helyzetéről.

Az iskolából érkező jelzések jelentős részét teszik ki azok az adatlapok, melyek magatartásproblémákról, beilleszkedési nehézségekről, szocializációs problémákról, agresszivitásról számolnak be. A problémák oka esetenként a szocializáció hiánya, a rendszer- és szabálynélküli mindennapok, a rossz szülői minta és a nem megfelelő gyermeknevelési módszerek alkalmazása. A szülői elhanyagolás jelentősége is felmerül, hiszen a gyermekek egy része gyermekpszichiátriai kezelés alatt áll, rendszeresen kell gyógyszert szedniük, azonban a gyógyszerek nem mindig hatnak megfelelően, valamint az is előfordul, hogy a szülők nem megfelelően adagolják, vagy nem váltják ki a gyógyszert, nem viszik el a gyermeket kontrollvizsgálatra, a gyermek pszichés problémáit elbagatellizálják. A problémajelző adatlapokból kitűnik, hogy a pedagógusoknak nincs eszközük a gyermekek magatartásproblémáinak kezelésére.

A falcolás problémája is megjelent az általános iskolában. Az iskolavédőnő jelzését követően a szolgálat pszichológusa több fórumon is előadást tartott ezzel a problémakörrel kapcsolatban. Súlyos problémaként jelent meg az utóbbi években az iskoláskorú gyermekek körében a tudatmódosító szerek használata, melynek kezelésére fontos lenne prevenciós foglalkozások szervezése.

2. Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátja egyrészt a fentebb részletezett Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait, másrészt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekevédelmi Törvény) 39. § (3a) bekezdése és 40/A. §-a szerinti feladatokat.

- a gyermekevédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára, havonta esetmegbeszélést szervez
- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít: pszichológiai tanácsadást, kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárás, családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát.

2017. évi szakmai tevékenységek:

A Család- és Gyermekjóléti Központnak 2017-ben 697 fővel volt kapcsolata. A speciális szolgáltatást igénybe vevők száma 545 fő.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma:

<i>Intézkedés típusa</i>	<i>Hajdúhadház</i>	<i>Téglás</i>	<i>Bocskai kert</i>
Védelembe vett	261	27	27
Ideiglenes hatállyal elhelyezett	15	-	-
Nevelésbe vett	126	8	19
Utógondozott	6	2	-

Speciális szolgáltatások nyújtásával az alábbi létszámmal érték el igénybe vevőket:

- készenléti ügyelet: az intézmény a szolgáltatást biztosítja nyitvatartási időn kívül, hívás és intézkedés 2017-ben 1 esetben történt
- kapcsolattartási ügyelet: 106 esetben
- jogi tanácsadás: nem volt biztosított az intézményben a 2017-es évben
- pszichológiai tanácsadás: 162 esetben

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenységek:

- Esetkonferencia: 85 esetben
- Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel: 12 esetben
- Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (vv): 186 esetben
- Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (nv): 65 esetben
- Elhelyezési értekezleten való részvétel: 11 esetben
- Családlátogatás: 1099 esetben
- Egyéb (konzultáció szakemberekkel, családdal, ügyintézés stb.): 5016 esetben

A hatósági intézkedéssel érintett gyermekek esetében a központ szorosan együttműködött a család- és gyermekjóléti szolgálatokkal. A védelembe vételi-, gyámrendelési-, és a családba fogadási- eljárások lefolytatásához minden esetben felkérték a szolgálatot a szükséges adatlapok elkészítésére, és az alapellátás során szerzett tapasztalatokról való tájékoztatásra. Ezekben az ügyekben elengedhetetlen, hogy az esetmenedzser informálódjon az előzményekről, melyek a család- és gyermekjóléti központtal való kapcsolatba kerülést megelőző időszakban történtek a gyermekek életében. A hatósági intézkedéssel érintett gyermekek esetében mérlegelni kell, hogy a szociális segítő munka biztosítása szükséges-e. A védelembe vétellel érintett gyermekek esetében minden alkalommal felkéri erre a központ esetmenedzsere a szolgálat családsegítőjét. Sajnos a tapasztalatok azt mutatják, hogy nevelésbe vétel elrendelése esetén kevés az az eset, ahol a gyermekek hazagondozásának reális esélye van, de ilyenkor szintén a szolgálat bevonására kerül sor. A családsegítő a szociális segítő munka biztosítása során segíti a családot felkészülni arra, hogy a gyermeket/gyermeket ismét saját háztartásukban nevelhessék.

A 2016-os évben a gyermekvédelmi rendszer átszerveződött, változások következtek be. A kezdeti nehézségek után jelentős segítséget nyújtott a szakmai protokoll és a módszertani segédanyagok megjelenése. Mára elmondhatjuk, hogy az esetmenedzserek és a családsegítők között letisztultak a kompetenciahatárok, és egyértelművé váltak a feladatok. Törekcszenek arra, hogy a hatályos jogszabályoknak megfelelő, magas színvonalú szakmai munkát végezzenek. Ennek érdekében folyamatosan igyeckszenek részt venni a módszertani központ által havonta 1 alkalommal szervezett szakmai napokon, melyek közül egynek 2017 decemberében az intézmény adott otthont.

A központ munkatársai a Hajdúhadházi Járáshoz tartozó Téglás és Bocskai kert településeken is ellátnak esetmenedzseri feladatokat. A tapasztalatok azt mutatják, hogy jó együttműködés alakult ki a helyi család- és gyermekjóléti szolgálatokban dolgozó családsegítő munkatársakkal. A klienseinkkel végzett munkát nehezíti, hogy az esetmenedzszer nem tartózkodik mindig az érintett településen, ott nem folyamatos az elérhetősége. Ezért is van kiemelt jelentősége annak, hogy a szociális segítőmunka végzése, tehát a segítő beszélgetések, a hivatalos ügyek intézésben történő segítségnyújtás, a gyermeknevelési és életvezetési tanácsadás a családsegítő feladata és helyben, az igénybevevő által lakott településen történik. Nagy hangsúlyt fektetünk a szolgálattal való szoros együttműködésre. Havi rendszerességgel kerülnek szakmaközi megbeszélések megtartásra. Továbbá rendszeres a konzultáció, és az információcsere az érintett családok esetében az illetékes kollégákkal. Igyekeznek a telefon, az internet segítségével a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatni egymást a gyermekekkel kapcsolatos releváns információkról.

A központban tevékenykedő jelzőrendszeri tanácsadó feladata, hogy részt vegyen az észlelő- és jelzőrendszeri megbeszéléseken. Ezt a munkát az esetmenedzseri és vezetői feladatok ellátása mellett az intézményvezető végzi. Ebből adódóan nem egyszerű részéről a feladatok összehangolása, de lehetősége szerint igyeckszik a megbeszéléseken részt venni. Az esetmenedzserek is igyekeznek részt venni azokon a megbeszéléseken, amelyek az ő illetékességi területükön kerülnek megszervezésre.

A szakmai munkavégzés során időnként akadályokba ütközünk, melyeket olykor közös értelmezéssel és folyamatos szakmai egyeztetésekkel sem tudunk megoldani.

A hatósági intézkedések területén nehézséget jelent, hogy bizonyos esetekben a védelembé vétel elrendelése évek alatt sem nyújt megoldást a gyermekek számára, azonban a nevelésbe vételi eljárás megindításának feltételei pedig nem állnak fent. Így a veszélyeztetett gyermekek helyzete nem változik oly mértékben, amely szükséges volna. az intézmény munkatársainak véleménye szerint érdekeltté kellene tenni a szülőket a problémák megoldásában való aktív közreműködésre, melyhez gyakran kevésnek bizonyulnak a szociális segítő munka eszközei, és védelembé vétel elrendelésének ténye. Megoldást jelenthetne, ha egy újabb intézkedés kerülne bevezetésre annak érdekében, hogy a gyermekek veszélyeztetettsége megszüntethető legyen.

A gyermekvédelmi rendszer hiányosságaként jelenik meg, hogy a lakásotthonok nem zártak, így a gyermekek jelentős része engedély nélkül van távol gondozási helyétől. Sajnálatos módon még azok a gyermekek is el tudják hagyni a gondozási helyüket, akik esetében a speciális szükséglet megállapításra került, és zárt intézményben kerültek elhelyezésre. Ennek

következtében az tapasztalható, hogy a családjukból kiemelt gyermekek olykor még inkább veszélyeztetettek, mint amikor a családjukban nevelkedtek.

A jelzőrendszeri tagok munkája során időnként érzékelhető, hogy még tisztázatlanok a család- és gyermekjóléti központ, valamint család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai egységek között megosztott feladatok, kompetenciahatárok. Ennek fejlesztésére folyamatosan törekszünk a szakmaközi egyeztetések alkalmával.

A jelzőrendszer működésének hatékonyságát növelni kell. Fontosnak tartjuk ennek érdekében az egészségügyi szakemberekkel, gyermekorvosokkal való kapcsolat támogatását, szorosabb együttműködés kialakítását. A cél a szakemberek érzékenyítése, a gyermekek veszélyeztetettségét érintő kérdéseket illetően a jelzőrendszer működtetésében való aktív részvételük elérése.

A készenléti szolgálat folyamatosan biztosított, az esetmenedzserek heti váltásban látják el az intézmény nyitvatartási idején kívül, tehát 16 óra után reggel 7:30-ig, valamint hétvégén non-stop. Ez a szolgáltatás nem biztosít helyszíni intézkedést, telefonos intézkedést, tanácsadást, információnyújtást, szükség esetén továbbírányt jelent. 2016. június óta működtetik, a tavalyi évben egy alkalommal volt szükség intézkedésre, 2017. 03. 14-én.

A 2017-es évben a pszichológiai tanácsadás járási szinten biztosított volt, de elsősorban a hajdúhadházi lakosok vették igénybe. A jogi tanácsadás 2018. 03. 01. napjától válik ismét elérhetővé a központban, előre meghatározott időpontban.

3. Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok

Az intézmény tavalyi évben még közreműködőként 2017. január 01-től pedig szervezőként a Berettyóújfalui SZC Szilágyi Dániel Gimnáziuma és Szakképző Iskolájának szociális gondozó és ápoló képzésében, tanulószerveződés alapján a gyakorlati képzés során, az ápolási és gondozási feladatokat valósítja meg. 2017-ben havi átlagban 30 fő tanulószervezővel rendelkező tanulóval dolgoztak együtt, külsős megbízottak bevonásával.

2 külsős teljesítési megbízott bevonásával valósul meg az ápolási gyakorlat, a gondozási és szervezési feladatok pedig az intézmény keretében szerveződik. A hallgatók minden pénteken érkeztek az intézménybe ahol a szociális segítő tevékenységgel, az ügyintézésel és a gondozottakkal való kapcsolatos tevékenységekbe kapcsolódtak be.

Mindkét szakmai egység részt vesz a szabadidős prevenciós programok szervezésében és lebonyolításában:

- *Nyári játszóház* (évente 1 alkalommal, nyári szünet idején 2 hét időtartamban 9-14 óráig)

A játszóház nyári szünet idején 2 héten keresztül valósul meg a dolgozó szülők gyermekei részére.

- *Társasjáték klub* (minden csütörtökön 14-16 óráig) A klub minden csütörtökön más témában várja a résztvevőket: 1. csütörtök önismereti foglalkozás, 2. csütörtök kézműves tevékenység, 3. csütörtök társasjáték kicsikkel szülőkkel, 4. csütörtök társasjáték nagyokkal, csocsó, ping –

pong, foci, stb. A Társasjáték klubba korhatár nélkül várják a hajdúhadházi gyermekeket illetve 6 éven aluliak esetén szüleiket is.

A program ideje alatt, hetente egyszer csütörtökön 14-16-óra között lehetőséget biztosítanak a tartalmas és hasznos időtöltéshez, társasjátékokkal, fejlesztőjátékokkal, közösségépítő játékokkal. A különböző képességterületeket igénylő játékaik által a fejlődés és a szórakozás egy időben történik. A játék közben fejlődik a társas kommunikáció, a logika, a szabálykövetés és feladattudat. A játék pozitívan hat a gyermek személyiségfejlődésére, a magatartáskultúrájára. A program hozzájárul a résztvevő gyermekek kommunikációs és együttműködési készségének fejlődéséhez, kooperációs képességeinek fejlődéséhez. Az együttjátás során lehetőség adódik kötetlen formában a kapcsolatok kiépítésére, a szolgáltatást igénybe vevő családok új oldalainak megismerésére.

- *Kiválasztottak csoportja:* Havi rendszerességgel kerül megrendezésre a prevenció program sorozat, mely kifejezetten Hajdúhadház 3-as körzetében élő 13 – 17 éves fiúgyermekeknek szól. A program sorozat beindítását megelőzően kutatást végeztek Hajdúhadház 3. számú körzetében (Vénkert-, Viola-, Árpád-, Nyárfa-, Temető-, Epres utcai rész) élő fiatalok körében. Ugyanis ez az a körzet, ahol a legmagasabb az Intézmény által gondozott családok száma, illetve kiemelkedően magas a fiataikorúak száma a településen belül. Ez a településrész szegregátum, az ott lakók többsége alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, magas a munkanélküliségi ráta, alacsony komfortfokozatúak a lakások, a közművek és az infrastruktúra kiépítetlen, hiányos. Az itt élő fiatalok esetében potenciálisan fennáll a veszélyeztetettség, mivel magas számban iskolaelhagyóak, szabálysértés, bűncselekmény közeli helyzetekbe keverednek, a tanulásban, szakmaszerzésben alulmotiváltak, negatív családi-, környezeti mintát látnak.

A program rövid távú célja a normaszegő magatartás csökkentése, a közösségbe való beilleszkedés elősegítése, az iskolaelhagyás megelőzése, a kreativitás fejlesztése, közösségépítés, alternatívák felkínálása a szabadidő hasznos eltöltésére, a gyermekek csellengésének megakadályozása, aktív pihenés, kapcsolódás, kézműves tevékenységek elsajátítása, a játék örömeinek átélése.

A program hosszú távú céljai az empátia, szolidaritás, tolerancia növelése a gyermekekben, egészséges emberi kapcsolatok fejlesztése, egészségtudatos életmód kialakítása, társas kapcsolatok, kommunikációs készségek fejlődése, önbizalom, önismeret erősödése, normakövető magatartás erősítése, multiplikátori hatás – családtagjaiknak, iskolatársaiknak átadhatják az itt elsajátítottakat.

- *Fiatal Anyák Klubja:* minden hónap első és harmadik hetének keddi napján 14-16 óráig

A program célja: az egészségnevelés, a várandósok, az anyák és a gyermekek helyes életmódjának az elősegítése. Családgondozási szemléleten alapulva kiemelt figyelmet fordítanak a gondozott családok – különösen a hátrányos helyzetű nők, gyermekek és fiatalok – egészségének védelmére, megőrzésére és fejlesztésére az egyéni igények, szükségletek előtérbe helyezésével. A klub gyakorlatilag egy tanácsadás, melyet családsegítők, esetenként szociális munkások tartanak, védőnő, ifjúságvédelmi felelős, rendőr és pedagógusok közreműködésével valósítják meg. Kötetlen formában töreksenek a résztvevők gyermeknevelési ismereteinek bővítésére. Háztartásgazdálkodási és életvezetési tanácsokkal látják el az édesanyákat. Ezekre a foglalkozásokra alkalmanként külső szakemberek - védőnő, rendőr és pedagógus- bevonásával készülnek, lehetőleg minél több területet érintve.

- *Tere-Fere klub:* 2 hetente szerdai napon.

Közösségépítő játékok, Múltidéző beszélgetések, Kézműves tevékenységek, Recept klub, Régi idők mozija, Egészséges életmód, Elérhető ellátási formák – kötetlen beszélgetés.

- *Karácsonyi Játsszóház*: immár második éve annak, hogy kibővítették a résztvevők körét, a nyugdíjas, egyedül álló vagy házasságban élő idős személyekkel. Ennek köszönhetően 3 csoportnak, csoportonként egy alkalommal kerül megszervezésre a program, melyen szívesen vesznek részt.

EGYENLÍTŐ – óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás biztosítása a Hajdúhadházi járás köznevelési intézményeiben elnevezéssel sikeres projektet nyújtott be. Az elnyert támogatás összege: 37.540 ezer forint.

A projekt célja: Szociális segítő munka biztosítása a Hajdúhadházi Járási köznevelési intézményeiben. A segítő munka során a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával olyan általános és speciális szolgáltatások nyújtása a cél, mellyel az óvodás és iskoláskorú fiatalok egészségfejlesztése, sikeres iskolai előmenetelük támogatása, illetve veszélyeztetettségük megelőzése valósulhat meg.

Az óvodai és iskolai szociális munka célja továbbá a tanulók szükségleteinek beazonosítása veszélyeztető helyzetekben, az óvodai, iskolai teljesítmény kiegyenlítésének elősegítése.

A projekt helyszíne: Hajdúhadházi járás területe (Bocskai kert, Hajdúhadház, Téglás)

A projekt időtartama: 2017. szeptember 01.-től 2019. február 28.-ig, összesen 18 hónap.

Együttműködő partnerek:

1. Három szírom Óvoda – Hajdúhadház
2. Szivárvány Óvoda- Hajdúhadház
3. Aranykapu Óvoda – Hajdúhadház
4. Földi János Általános Iskola és AMI (KLIK)- Hajdúhadház
5. Berettyóújfalvi Szakképzési Centrum Szilágyi Dániel Gimnázium, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája- Hajdúhadház
6. Rózsai Tivadar Református Általános Iskola és Óvoda– Hajdúhadház
7. II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola – Téglás
8. Bárczay Anna Városi Óvoda – Téglás
9. Bocskai kert Németh László Általános Iskola (KLIK) – Bocskai kert
10. Napsugár Óvoda – Bocskai kert

A feladat ellátás 2018. szeptember 01-től kötelező lesz, így az intézmény kísérleti jelleggel pályázati forrásból kezdte el a működtetését.

Az ellátás igénybevétele módja

A szolgáltató tevékenysége elsődlegesen a személyes kapcsolattartásra épül. A Szolgálat által nyújtott valamennyi szolgáltatás térítésmentes. A szolgáltatások igénybevétele önkéntes, kivéve az együttműködésre kötelezett személyeket, akik számára kötelező.

A kapcsolattartás a szolgáltatást igénybe vevőkkel elsősorban személyesen találkozással (családlátogatás, ügyfélfogadás) valósul meg, de levélben, telefonon és e-mailben is történhet a kommunikáció. A kapcsolattartás minden formájára kötelező a titoktartás és az adatvédelmi jogszabályok betartása.

A szolgáltatást önként igénybe vevők esetében az első találkozás a szolgáltatónál vagy az igénybe vevő otthonában, tartózkodási helyén történik.

A személyes segítő kapcsolat helyszíne a problémától függően lehet:

- a kliens lakása, tartózkodási helye,
- a szolgáltató székhelye, területi irodája,
- amennyiben a kliens állapota szükségessé teszi, a gondozás kizárólag tartózkodási helyén is történhet.

Az ellátás igénybevétele az szolgálat ügyfélfogadási idejében történik.

Pszichológiai tanácsadás: 2017-ben folyamatosan elérhető volt a szolgáltatás, minden nap, előre egyeztetett időpontban

Kapcsolatügyelet: nyitvatartási időben igény szerint. Indokolt esetben felügyelt kapcsolattartást is biztosítanak.

Az intézmény két szakmai egységében folyó munka dokumentálása a hatályos jogszabályokban előírtak szerint történik, felhasználva a módszertani útmutatókat, szakmai ajánlásokat.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ 2017 évben is igyekezett a munkáját magas szakmai színvonalon végezni, azonban a mindennapi munkavégzés során a munkatársakon nagy adminisztrációs terhek vannak, melyek olykor elveszik az időt az érdemi munkavégzéstől. A feladatok elvégzésére megszabott határidők olykor irreálisak, és olyan rövidek, hogy gátolják a hatékony munkavégzést. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás hatékonysága nagyban függ a családok együttműködési készségétől, melyet az utóbbi időben egy apatikus hangulat jellemez. Nagyon sokszor eredménytelen a kapcsolatfelvétel a jelzés beérkezését követően. A családok egy része nem veszi komolyan a gyermekekkel kapcsolatos problémákat, olykor több hónapot is igénybe vesz, mire sikerül egy megfelelő együttműködést és cselekvési tervet kidolgozni a családokkal, ami sok esetben a veszélyeztetettség mielőbbi megszüntetését hátráltatja.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az 1993. évi III. törvény rendelkezéseinek megfelelően havonta egy alkalommal közreműködik a Szociális Gyermekvédelmi Főigazgatóság által bonyolított RSZTOP-1.1.1-16-2016-00001 azonosítószámú projekt keretében jogosultak élelmiszer-csomag osztásában. A csomagosztáskor egy-egy alkalommal 270 csomag tárolására és osztására kerül sor. A csomagosztás során az intézmény munkatársainak tapasztalatai szerint a szülők egy része pont a gyermek számára egészséges bébiételt és köles golyót nem viszi el, így a csecsemők minőségi táplálása nem valósul meg maradéktalanul. Az elmúlt hónapokban már javulás figyelhető meg, de korábban a papírdobozok és a bébi ételes üvegek a környékbeli utcákon voltak eldobálva.

Az intézmény a 2018 évben - a fejtetvesség kezelésének módjához hasonlóan – a jelzőrendszer tagjaival együttműködve közösen, az iskolai és óvodai igazolatlan hiányzások visszaszorítását tűzte ki célul.

Együttműködés civil szervezetekkel

Az intézménynek jelenleg együttműködési megállapodása két civil szervezettel van. A FIKSZ PONT Egyesület eredményesen pályázott az EFOP-1.4.4-17 BARI SHEJ -

NAGYLÁNY – FÁTÁ MÁRÉ -Roma lányok továbbtanulási esélyeinek növelése elnevezésű két éves programra, ahol a célcsoport toborzásában és a program népszerűsítésében vállalt az intézmény szerepet. Sikeresen pályázott a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kht is a EFOP-1.2.1-15 Védőháló a családokért elnevezésű pályázati programra, ahol szintén a célcsoport toborzásában és a program népszerűsítésében vállalt az intézmény szerepet.

3.2. Gyermek napközbeni ellátásának, gyermek átmeneti gondozásának biztosítása

3.2.1. Gyermek napközbeni ellátása - Bölcsőde

Hajdúhadházon a 2017. évben a Hajdúhadház Város Önkormányzata fenntartásában működő **Hajdúhadházi Bölcsőde** látta el a bölcsődei ellátással kapcsolatos feladatokat. Az intézmény működési területe Hajdúhadház közigazgatási területére terjed ki.

A Hajdúhadházi Bölcsőde 2017. évi szakmai tevékenysége

A Hajdúhadházi Bölcsőde 48 férőhelyes intézmény, 2017. évben 14 fő főállású és 1 fő szerződéses dolgozóval és 8 közfoglalkoztatott dolgozóval működött.

A bölcsőde 2017. évben is napi 11 órát volt nyitva, reggel 6 órától 17 óráig.

Férőhelyek kihasználtsága, létszámmal kapcsolatos adatok

A Hajdúhadházi bölcsőde 48 férőhelyes intézmény. A Bölcsőde 2017-ben nem tudott minden gyermeket azonnal felvenni, ezek a gyerekek várólistára kerültek és üresedés esetén kerültek be a Bölcsődébe. A férőhelyek kihasználtsága 2017-ben 100 %-os volt.

A csecsemő-, kisgyermeknevelők 7 órát töltenek a csoportban és a 7. órán túl elláthatják, akár a bölcsődén kívül is munkaköri kötelezettségüket (családlátogatás, játékvasárlás). Ebben az egy órában kell az adminisztrációjukat (üzenő füzet, törzslap, fejlődési napló) elkészíteni, illetve ezt az órát használhatják felkészülésre, a csoport életének megszervezésével kapcsolatos tevékenységek ellátására. A kisgyermeknevelők heti váltásban végzik munkájukat.

A bölcsődei dajkák a takarításon kívül a gyermekfelügyeletben is nagy szerepet töltenek be, segíti a kisgyermeknevelők munkáját, hogy a folyamatos napirend gördülékenyen menjen.

A Bölcsődével egy gyermekorvos áll munkaviszonyban, aki feladatait heti 4 órában látja el.

A Bölcsőde vallja, hogy a gyermek a családé és a legjobb helye a családban van. Az intézmény olyan pluszt tud adni a családnak és a gyermekeknek a képzett kisgyermeknevelőivel és az alkalmazott nevelési módszereivel, mely a gyermek fejlődését, közösségi szocializációját a 0-3 éves korban a legintenzívebb módon fejleszti, és a kreativitást növeli.

A bölcsődei élet megszervezése a jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirendet foglalja magába. A napirendet úgy alakítják ki, hogy a gyermek egyéni igényeit időben kielégíthesse a kisgyermeknevelő, de közben a közösség életében is áttekinthető rendszer legyen, megteremtve a biztonságérzetet, az időben való tájékozódást, az események előrelátását és az önállósodás lehetőségét.

A napirend az étkezések köré csoportosul. Fontos, hogy az egymást követő gondozási műveletek naponta ismétlődve, ugyanabban az időben és sorrendben történjenek és azokat sietség nélkül, nyugodt, elfogadó hangulatban a gyermek aktivitására építve végezhesse el a kisgyermeknevelő.

A vers-mese-mondóka-ének be van építve a gyerekek mindennapi játéktevékenységébe. Az intézmény a vizuális nevelést a korosztálynak és a fejlődésnek megfelelően iktatja be a napi tevékenységekbe.

A Hajdúhadházi Bölcsőde olyan családbarát bölcsődeként kíván működni, ahol az ellátás összhangban van a gyermek szükségletével, megfelel a szülők igényeinek.

Az intézmény által nyújtott különszolgáltatások:

- speciális tanácsadás,
- időszakos gyermekfelügyelet,
- játékkölcsönzés.

Ezeket a szolgáltatásokat azok a szülők vehetik igénybe, akik nem rendszeresen viszik gyermeküket a bölcsődébe. Az alkalmi munkát vállaló, vizsgaidőszakban tanuló, vagy beteg szülő betegsége idejére kérheti az időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást, azonban 2017. évben nem volt ilyen igény.

A gyermekek nevelését és gondozását 8 fő szakképzett kisgyermeknevelő látja el. A dolgozók szakképesítése megfelel a 15/ 1998 NM Rendelet 2. számú mellékletében foglaltaknak. Az alkalmazotti létszám megfelel a Rendelet 1. számú mellékletében és a Szakmai útmutatóban foglaltaknak. Mind a nyolc kisgyermeknevelő regisztrációja megtörtént a Működési Nyilvántartási Rendszerben. A szakemberek tervszerűen részt vesznek továbbképzéseken. A szakmai felkészültség folyamatosságának biztosítása érdekében a bölcsődén belül rendelkezésre álló szakmai anyagokból, módszertani levelekből, folyóiratokból, előadások útján, házi továbbképzések útján törekednek a kisgyermeknevelők az önképzés megvalósítására. A Házi továbbképzések gyakorlata tervezetten működik a bölcsődében. Továbbképzéseken, szakmai tanácskozásokon lehetőség szerint részt vesznek.

Folyamatos képzésekkel, továbbképzésekkel emelik szakmai munkájuk színvonalát.

1 fő a „Korszerű egészségügyi alapismeretek a szociális ellátásban és gyermekvédelemben dolgozók számára” továbbképzésen vett részt.

1 fő a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Felnőttképzési Kar hallgatója.

Az intézményben az alapellátáshoz szükséges tárgyi feltételek 2017-ben is biztosítva voltak. Arra törekszenek, hogy optimális mennyiségű és minőségű felszereltség vegye körül a gyermekeket. Ezt szolgálja a játszó sarkok kialakítása, az egyéni játszási lehetőségek biztosítása (mese-építő-pihenő). A gyermekek környezetét és komfortérzetét, biztonságérzetét elősegítő berendezéseket, puhasarkokat alakítottak ki a pihenés és az elmélyült egyéni játék érdekében. A korcsoportonkénti játékkészlet megfelelő, minden csoportszoba sópaddal

felszerelt. Játékeszközeiket folyamatosan tudták bővíteni, sok készségfejlesztő játék beszerzése szülői segítséggel valósult meg, illetve az intézmény költségvetéséből nagyobb összeget költöttek játékokra.

Étkeztetés adatai 2017. évben:

A Bölcsődében a gyermekétkeztetésben minden gyermek részt vett, a 48 főből átlagosan 40 fő részesült kedvezményben.

A gyermekek a korszerű táplálkozási elvek és a nyersanyagnorma figyelembevételével megkapják mindazt a rendeletben előírt fontosságú élelmi anyagot, ami az egészséges fejlődésükhöz nélkülözhetetlen.

3.2.2. Gyermekek átmeneti gondozása - Helyettes szülői ellátás

Az önálló helyettes szülői ellátás kialakítása már 1999-ben megkezdődött Hajdúhadházon. A szolgáltató tevékenységet 2017. évben egy fő látta el a településen, az elhelyezhető gyermekek száma 2.

Hajdúhadházon 2017-ben senki sem vette igénybe a helyettes szülői ellátást. Az eddigi tapasztalatok szerint – probléma esetén – a szülők a gyermekek, valamint a családok átmeneti otthonát választják. Ez az ellátás az átmeneti otthonokkal ellentétben helyben áll rendelkezésre és sokat segítene azokon a családokon, ahol a szülők akadályoztatásuk (pl.: kórházi kezelés, műtét) miatt a gyermekek felügyeletét a rokonok, nagyszülők segítségével nem tudják megoldani. Ezzel megelőzhető lenne a hatósági intézkedéssel járó gyermekvédelmi gondoskodás és a gyermekeknek iskolát sem kellene váltani, nem szakadnának el teljesen környezetüktől.

4. Az ellenőrzések tapasztalatai

4.1. Aranykapu Óvoda

Az intézményben a 2017. szeptemberében intézményi tanfelügyeleti ellenőrzés volt. Az ellenőrzés során mindent rendben találtak.

4.2. Három Szirom Óvoda

Az intézményben 2017. augusztus 08-án NÉBIH ellenőrzés volt a tálalókonyhán, melyet megfelelőnek találtak, viszont hiányolták a működési engedélyt, melyet az intézmény pótol. A Poroszlai kerti óvoda tálalókonyhájában kifogásolták a padlózat műszaki állapotát, az ajtók, ablakok állapotát, melyeket pályázati forrásból kívánunk felújítani, jelenleg a pályázat elbírás alatt van.

4.3. Szivárvány Óvoda

Az intézményben a 2017. évben kétféle ellenőrzés volt.

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya részéről, mely ellenőrzés nem tárt fel hiányosságokat.

A Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hajdúnánási Katasztrófavédelmi Kirendeltség részéről, mely ellenőrzés hiányosságot és szabálytalanságot nem tárt fel.

4.4. Hajdúhadházi Bölcsőde

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal 2017. április 25-én tartotta meg kétfélekénti ellenőrzését. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a gyermekek napközbeni ellátása az intézményben magas színvonalon biztosított, az épületen belül a kiváló tárgyi feltételek adták a szakmai munka ellátásához. Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy az udvarra vonatkozóan szükséges a hiányosságok pótlása. Az udvaron volt szintkülönbség megoldásra került, az árnyékolás érdekében további fákat ültettek az udvaron. Az udvarra vonatkozóan további fejlesztések megvalósítása folyamatban van.

Az ellenőrzés megállapította továbbá, hogy a személyi feltételek biztosítottak és a szakemberek jogszabályban meghatározott előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek. A dolgozókat dicséri a csoportszobák dekorációja, a textilek különlegessége, melyek igazán illenek a bölcsőde hangulatához.

A szakmai ellenőrzést a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály HB/08-SZGY/00735-2/2017. számú végzése alapján, 2017. április 13-án végezte a Magyar Bölcsődék Egyesülete megbízásából kirendelt szakértő.

Folyamatosan ellenőrzi az intézményt a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete. A helyszíni ellenőrzés során közegészségügyi hiányosságokat nem találtak. A Járási Közegészségügyi Felügyelő rendszeresen vizsgálja az intézménybe főiskolai tanulókat, mert a bölcsődét példaként tartja.

Az intézményben a 2017. évben átfogó tűzvédelmi hatósági ellenőrzést tartott a Hajdúnánási Katasztrófavédelmi Kirendeltség Hatósági Osztálya, mely ellenőrzés során hiányosságokat nem találtak.

4.5. Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézményben a 2017. évben három felügyeleti szerv tartott ellenőrzést. A Kormányhivatal hatósági eljárás keretében az alapfokú művészetoktatás feltételeit vizsgálta. A Hajdúböszörményi Tankerületi Központ fenntartói, az OH szakmai ellenőrzést végzett a lemorzsolódás megelőzésének nyilvántartásáról. Megállapításaik tartalmazzák, hogy az intézmény törvényesen és a jogszabályoknak megfelelően működik.

4.6. Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya 2017. július 05.-én tartott helyszíni ellenőrzést. Az ellenőrzés során a szolgáltató rendeltetésszerű működését veszélyeztető hiányosságot nem tapasztaltak. Megállapították, hogy a fenntartó mind a tárgyi, mind a személyi feltételeket az előírásokon felül biztosítja, így minden rendelkezésre áll ahhoz, hogy a család- és gyermekjóléti központ megfelelő színvonalon lássa el feladatait. A fenntartó és az intézményvezető nagy figyelmet fordít a hatályos jogszabályoknak való megfelelés folyamatos biztosítására.

Az ellenőrzésbe bevonták a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságot, akik 2017. szeptember 21.-én tartottak ellenőrzést. Az ellenőrzés eredményeképpen javaslatot tettek a szakmai program és mellékleteinek módosítására, kiegészítésére. A szakmai program módosítását a képviselő-testület a 2017. december 21. napján tartott képviselő-testületi ülésén tárgyalta meg.

4.7. Helyettes szülői ellátás ellenőrzése

A helyettes szülői ellátás vonatkozásában a 2017. évben nem történt ellenőrzés.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A tapasztalt problémák, nehézségek alapján a jövőre vonatkozó javaslatok és célok között szerepel a jelzőrendszer tagjainak együttműködésével az iskolai és óvodai igazolatlan hiányzások, valamint a szülői elhanyagolás visszaszorítása.

A fertőző betegségek jelenléte miatt továbbra is fontos az egészséges életmódra nevelés, az életviteli, felvilágosító programok szervezése.

A gyermekek, fiatalok körében megjelent szenvedélybetegség (pszichoaktív anyagok fogyasztása) miatt szükséges a korai felvilágosítás, érzékenyítés, prevenciós előadások, programok szervezése.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 96/2017. (IV.27.) HÖ. számú határozatával fogadta el Hajdúhadház Város Önkormányzata Gyermekvédelmi koncepcióját. A Gyermekvédelmi koncepció elkészítésének célja a gyermek- és ifjúságvédelmi alapellátás jelenlegi helyzetének összefoglaló értékelése, a különböző alapellátási formák kiépülésének áttekintése, a hiányosságok feltárása, a hatékony működéshez szükséges feladatok, fejlesztési irányok meghatározása, hajdúhadházi gyermekvédelmi cselekvési terv összeállítása.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Gyermekvédelmi koncepciója alapján, a Hajdúhadházon működő jelzőrendszer tagjainak bevonásával elkészült Hajdúhadház Város Önkormányzata 2017-2019. évekre szóló Gyermekvédelmi Cselekvési Terve, melyet Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 97/2017. (IV.27.) HÖ. számú határozatával fogadott el.

A Gyermekvédelmi Koncepció és az ahhoz kapcsolódó Gyermekvédelmi Cselekvési terv segítheti és összehangolhatja a jelzőrendszer tagjainak munkáját, ezzel fokozva annak hatékonyságát. A megvalósítani kívánt cél, hogy csökkenjen a városban élő veszélyeztetett gyermekek száma, javuljon a gyermekek életminősége.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 216/2017. (XI.30.) HÖ. sz. határozatában úgy döntött, hogy az önkormányzat fenntartásában működő Aranykapu Óvodát, Három Szirom Óvodát és a Szivárvány Óvodát /2018. január 1. napjától Hajdúhadházi Városi Óvoda néven működik/ 2018. augusztus 1-jei hatállyal, egyesítéssel (beolvadással) át kívánja alakítani, oly módon, hogy az Aranykapu Óvoda és a Három Szirom Óvoda a Hajdúhadházi Városi Óvodába olvadjon be.

Az óvodák egyesítésének indokai:

1. Gazdaságosabb és hatékonyabb szervezet működtetése.
2. A működési feltételek színvonalának javítása.
3. Az óvodák egyesítéssel történő átalakításával (beolvadás) az óvodák költséghatékonyabban működtethetőek, a könyvelési tételek magas száma csökkenne, a kötelezettségvállalások száma a közös beszerzéssel a harmadára csökkenne.
4. Az jövőben bevezetésre kerülő ASP miatt az adminisztrációs terhek megnövekednek, azonban ezek az óvodák átalakításával csökkenthetőek.
5. Egységes pedagógiai és módszertani szemlélet kialakítása a város óvodáiba járó gyerekek sikeresebb nevelése érdekében. Egységes koncepció kialakítása a halmozottan hátrányos helyzetű családokból érkező gyerekek nevelése érdekében.
6. Minőségi szakmai munka egységesítése, Megyei, Országos szintű elismertetése.
7. Hospitálási rendszer kialakítása a székhely és a telephelyek között. Az óvodák jó gyakorlatainak feltérképezése, bemutatása, lehetőség szerinti átvétele a szakmai fejlődés érdekében.
8. Óvodai rendezvények, konferenciák szervezése, a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek nevelésével, esélyteremtésével kapcsolatos jó gyakorlatok bemutatása. Szakmai példamutatás.
9. Intézményközi munkaközösségek kialakítása a hatékonyabb szakmai munka érdekében.
10. Főiskolás államvizsgázó hallgatók mentorálása, bekapcsolódás az óvodapedagógusok szakmai képzésébe.
11. Az óvodás szintű tehetséggondozás megszervezése városi szinten építve az óvodapedagógusok erősségeire. pl.: gyermektorna, zeneovi, okos kuckó, bozsis foci stb.
12. Továbbképzési program céltudatos átgondolása a helyi sajátosságok figyelembevételével, koherens képzések szervezésének lehetőségeit feltárva.
13. A helyi Pedagógiai Programok aktualizálása a mai kor követelményeinek.
14. A pedagógus előmeneteli rendszer kihívásainak való megfelelés.
15. Közös együtt gondolkodás az általános iskola pedagógusaival az óvodás korú gyerekek sikeres iskolakezdésének érdekében.
16. Az időszakos pedagógus hiány áthidalása.
17. Pályázati lehetőségek közös hatékonyabb kihasználása.
18. Gyermeklétszámnak megfelelően fél állásban pszichológus és teljes állású logopédus foglalkoztatása.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 107/2018. (IV.26.) HÖ. sz. határozatában úgy döntött, hogy a véleményezésre jogosultak által kialakított véleményeket tudomásul véve – a 216/2017. (XI.30.) HÖ. sz. határozatában foglaltakra figyelemmel - az önkormányzat fenntartásában működő Aranykapu Óvodát (4242 Hajdúhadház, Bercsényi utca 23. szám), Három Szirom Óvodát (4242 Hajdúhadház, Petőfi utca 1/A. szám) és a

Hajdúhadházi Városi Óvodát (4242 Hajdúhadház, Szilágyi Dániel utca 2-4. szám) **2018. augusztus 1-jei hatállyal, egyesítéssel (beolvadással) átalakítja, oly módon, hogy az Aranykapu Óvoda és a Három Szirom Óvoda a Hajdúhadházi Városi Óvodába olvad be.**

Az óvodák egyesítése eredményeképpen - az Nkt. 61. § (3) bekezdése alapján - 500 gyermekenként lehetőség nyílik a meglévő alkalmazotti létszámon felül egy, a teljes munkaidő ötven százalékában foglalkoztatott óvodapszichológus alkalmazására; valamint 1 fő logopédus alkalmazására.

Szükséges az óvodában a gyógypedagógusok biztosítása, ezért fel kell tárnai a szakemberek alkalmazásának finanszírozási lehetőségét.

A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek magas számára figyelemmel meg kell vizsgálni az intézményi szinten foglalkoztatott szociálpedagógus vagy szociális munkás foglalkoztatásának lehetőségét.

Az óvodákban gyermeklétszám növekedés tapasztalható, ezért a jövőben meg kell vizsgálni az intézménybővítés lehetőségét, ennek érdekében szükséges a folyamatos pályázatfigyelés.

A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában is szükség lenne a szakemberek pótlására a gyermekek fejlesztése, támogatása, a problémák kezelése érdekében (pszichológus, gyógypedagógus, logopédus, gyógytornász, szociálpedagógus).

Szükséges a szülők agresszív viselkedésének csökkentésére hatékony konfliktuskezelési módszerek tanítása, elsajátíttatása a pedagógusok számára.

A csellengés, csavargás megelőzése érdekében továbbra is szükséges szélesíteni a szabadidő hasznos eltöltését, az alternatív napközbeni ellátást biztosító gyermekprogramok és a preventív programok körét a településen.

6. A bűnmegelőzési program, valamint a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának bemutatása

6. 1. A bűnmegelőzési program

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Város bűnmegelőzési koncepcióját 2004. április 08. napján az 51/2004. (IV.08.) HÖ. sz. határozatával fogadta el.

A koncepció I. pontjában az általános alapelvek kerültek rögzítésre, elsőként a bűnmegelőzés fogalma, majd az alkotmányos követelmények a bűnmegelőzéssel kapcsolatban. Azon belül meghatározta a jogállamiság elvét, az arányosság elvét, a társadalmi kirekesztődés elkerülésének fogalmát valamint az együttműködés elvét.

A II. pont részletesen tartalmazza a koncepció célját. A III. pontban kerültek felsorolásra a koncepció résztvevői illetőleg itt lettek rögzítve azok a civil szervezetek és társadalmi önszerveződések, amelyekkel az önkormányzat képviselő-testülete együtt kíván működni.

A IV. pont részletezi Hajdúhadházon a beavatkozási területeket, valamint a bűnmegelőzésben kialakított prioritásokat. A prioritások élén a gyermek- és ifjúságvédelem, különösen a fiataalkorú bűnözés megelőzése, csökkentése szerepel. Másodikként a város biztonságának fokozása, harmadikként a családon belüli erőszak megelőzése, negyedik pontként az áldozattá válás megelőzése, az áldozatok segítése illetőleg a bűnisméltés megelőzése lett meghatározva. A prioritások meghatározzák azokat a szerveket, szervezeteket, amelyek részt vállalnak az adott területen és tartalmazzák a megvalósítandó feladatokat.

Az V. pont a koncepció megvalósulásának módját rögzíti. A képviselő-testület az önerőből való finanszírozás mellett, pályázati úton nyert támogatásból illetve támogatásokból kíván fellépni a koncepcióban megfogalmazott helyi bűnmegelőzés érdekében.

Egy biztonságosabb Hajdúhadház reményében olyan komplex jelzőrendszert kíván létrehozni, melynek tagjai együttesen, gyorsan reagálva, a körülményeknek megfelelően tudják a felmerülő problémákat megoldani, kezelni.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 209/2015. (XI.26.) HÖ. számú határozatában egy önkormányzati rendészeti csoport létrehozásának a vizsgálatáról döntött, valamint felkérte az Ügyrendi, Etika, Közrendvédelmi és Nemzetiségi Bizottság elnökét a Helyi Bűnmegelőzési Tanács tagjainak összehívására, szervezeti és működési szabályzatának kidolgozására, továbbá a helyi bűnmegelőzési stratégia és a bűnmegelőzési program kidolgozására.

A Képviselő-testület Hajdúhadház Város Bűnmegelőzési Tanácsát a 37/2016. (I.28.) HÖ. számú határozatával alakította meg és hagyta jóvá szervezeti és működési szabályzatát.

Az önkormányzati rendészeti csoport 2016. április 1. napján kezdte meg a működését. A szolgálat elindulását követően valamennyi tag feliratozott formaruhát kapott. Ebben a ruhában való közterületi jelenlét a törvénytisztelő lakosság számára valamilyen szintű biztonságérzetet, a jogszabályokat nem mindig betartani igyekvők számára pedig egyfajta zavaró tényezőt jelenthet, és adott helyzetben talán visszatartó erőként is szolgálhat a felbukkanó rendész. A folyamatos járőrözés mellett a csoport tagjai őrzési feladatokat is elláttak a Szabadtéri Színpad környezetében és a Vásártér területén történő rendezvények lebonyolításakor, illetve az azt megelőző napok előkészületi munkálatai során. A járőröző, figyelő szolgálat mellett már a kezdetektől fogva részt vettek az elhanyagolt ingatlanok, illetve az akkor hatályba lépő közterület-foglalási rendeletben lévő rendelkezéseket be nem tartó lakosok címeinek összeírásában.

A városőrség tagjai intézkedési joggal nem rendelkeznek, jogszabálysértés észlelése esetén jelzéssel élnek a közterület-felügyelők felé, akik megteszik a szükséges intézkedéseket. A Főtér mellett kiemelt figyelmet fordítottak a Béke úti játszótérre. Tavasz óta folyamatos a Közösségi és Vívóterem, illetve az azt övező terület állandó nappali őrzése is. Az iskola szeptemberi megkezdése óta - a létszámhelyzet függvényében - reggel 07.00 és 08.00 közötti időszakban egy rendész a tanintézmény bejárata közelében teljesít szolgálatot.

Az eltelt időszak tapasztalata alapján megállapítható, hogy a városőrök közterületi jelenléte a lakosság számára is érzékelhető volt.

6.2. A gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának és az általuk elkövetett bűncselekmények bemutatása

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság adatai alapján 2017-ben a gyermekkorúak és fiatalkorúak körében a bűnelkövetések száma a következőképpen alakult.

	Gyermekkorú	Fiatalkorú
Szabálysértés elkövetésekor	11	14
Bűncselekmény elkövetésekor	2	13

2017-ben jelentős változás nem történt a kiskorúak körében történt bűnelkövetések számát tekintve. Továbbra is a lopás áll az első helyen tárgyát tekintve: tűzifa, élelmiszer, kerékpár, telefon, a fiatalkorúaknál a lopások mellett maradt a valótlan bejelentések, rongálás és a garázdaság.

Bűncselekmények vonatkozásában gyermekkorúaknál szintén a lopás, míg fiatalkorúaknál a lopás mellett a garázdaság az ami kiemelkedő.

A hajdúhadházi lakosság körében történt bűnelkövetések száma:

Szabálysértés elkövető	291
Bűncselekmény elkövető	242

A gyermek- és fiatalkorú bűnelkövetők jellemzői

A korábbi évekhez hasonlóan továbbra is megállapítható, hogy Hajdúhadházon a lakosság összetételéből adódóan, nagyon sok család a létminimum alatt él, rendszeres jövedelemmel nem rendelkeznek (kivéve családi pótlék), életszínvonaluk, körülményeik elmaradnak az elvárttól, amelyben nemcsak a társadalom a hibás, hanem a családfenntartók is hozzájárulnak ehhez a magatartásukkal. A közmunkaprogramban résztvevők helyzete egy fokkal talán jobb, de ez sem jelent végleges megoldást számunkra. Sok családban még mindig az idény mezőgazdasági munkavállalásból van bevétel. Jellemző a családokra, hogy a jövedelem beosztása nem megfelelő, ad-hoc jelleggel költenek és a legtöbb esetben sajnos a gyermekekre fordítanak a legkevesebbet.

Az ilyen családokban a gyermekek sem kapják meg a megfelelő értelmi, érzelmi fejlődéshez szükséges alapokat, és sok esetben ebből alakul ki a gyermekek elhanyagolása is, idővel a kiskorú veszélyeztetése a nem megfelelő ruházkodás és a nem megfelelő táplálkozás miatt. Amennyiben a gyermek óvodába vagy iskolába jár ott hétköznapiakon legalább biztosítva van a napi többszöri étkeztetése.

Ezekből a családokból kerülnek ki a kiskorú bűnelkövetők is, akik nem kapják meg a családtól a megfelelő háttérrel, a támogatást, a helyes irányt, így a szülőkhöz hasonlóan iskolázatlanok maradnak és hamarabb kaphatóak bűncselekmények elkövetésére.

Továbbra is kiemelten kell figyelmet fordítani az Általános Iskolákban egyre sűrűben előforduló zaklatásokra, bántalmazásokra, garázdaságokra, és rongálásokra. Nem lehet azt megengedni, hogy néhány tanuló terrorizálja a rendesen tanulni akaró gyermekeket, fenyegetse, zaklassa, bántalmazza most már nemcsak társait, hanem a pedagógust is.

Egyre gyakoribb jelenség lett, hogy már megfenyegetik a tanárokat, sőt eljutottunk odáig, hogy inzultálják őket, de volt már példa arra is, hogy tetteleg bántalmazta a gyermek a pedagógust. Az esetek egy részében a pedagógus nem terjeszt elő magánindítványt vagy pedig büntethetőséget kizáró ok: gyermekkor miatt meg kellett szüntetni az eljárásokat.

A kábítószer, a kábító hatású anyagok fogyasztása társadalmunk egyik legnagyobb problémája, és elmondható, hogy a Hajdúhadházi Rendőrkapitányság illetékességi területén is jelen van ez a társadalmi probléma. Az eljárásaik során azonban az nyert megállapítást, - tekintettel az illetékességi területükön élő családok, emberek szociális és gazdasági helyzetére is - hogy nem a klasszikus kábítószeres - marihuána, heroin, kokain, - vannak jelen, hanem a különböző mérgező anyagokból előállított, például aceton, patkányméreg dohánnyal, herba fűvel összekevert és sodort cigaretták fogyasztása. Ezen szerek, anyagok a tiltó listán nem szerepelnek, így ezen ügyekben az eljárás a hiányzó jogi szabályozás miatt igen nehéz. A lakosság részéről rendszeres a bejelentés, "kábitószer fogyasztásról" észlelésről, árusításáról, amelyről azonban szinte minden esetben kiderül, hogy nem valós. Minden lakossági bejelentés ellenőrzésre került, valamint minden a tárgykörbe tartozó információ feldolgozása megtörtént az értékelt évben. A Rendőrkapitányság az eljárásaik során olyan helyi lakosokkal álltak szemben, akik lakókörnyezetükben terjesztették, vagy fogyasztották a tiltott szereket. Általában egy száll cigaretták formájában történt az árusítás, illetve a fogyasztás. Tipikus és rendszeres kábítószer terjesztés, fogyasztás nem nyert megállapítást, valamint oktatási intézmények környezetében történő terjesztés sem. A fesztiválok a Rendőrkapitányság területére nem jellemzőek, a falu-város napi rendezvényeken nem fordult elő nagyobb számban a szer használata, mint más hétköznapiokon. Eljárást nem indítottak fesztiválhoz, rendezvényhez köthetően. A bűnmegelőzési tanácsadó az iskolákban megtartott bűnmegelőzési előadások során folyamatosan tájékoztatta a drog fogyasztás veszélyeiről a diákokat és szülőket is. Új szer felbukkanása nem volt az elmúlt évben.

A településen kiépített kamerarendszer több esetben a Hajdúhadházi Rendőrkapitányság segítségére volt egy-egy elkövető kézre kerítésében, beazonosításában valamint egy-egy keresett személygépkocsi megtalálásában. A rendszer fejlesztése, még több kamera telepítése hozzájárulna a település még nagyobb közbiztonságához, a lakosság szubjektív biztonság érzetéhez.

A hozzátartozók közötti erőszak, vagy annak veszélye miatti jelzések száma, a kezdeményezett intézkedések

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság adatai alapján az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésére 2017-ben 7 esetben került sor.

A hozzátartozók közötti erőszakot két kategóriára bonthatjuk, egyrészt mikor fizikai, pszichés bántalmazás valósul meg a hozzátartozók között, a másrészt pedig az elhanyagolásból adódó cselekmények.

Az első kategóriában a megvalósult bűncselekményeket értékelve megállapítható, hogy a személy elleni erőszakos bűncselekmények közül továbbra is a testi sértés a leggyakrabban visszatérő bűncselekményi kategória, de előfordul a kapcsolati erőszak, zaklatás is.

A hozzátartozók közötti erőszakban általában a férfi az elkövető és a nő (feleség, élettárs) és a gyerek az áldozat. A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság területén a lakosság összetételéből adódóan, nagyon sok család van, amelyik a létminimum alatt él, életszínvonaluk, körülményeik elmaradnak az elvártól, amelyben nem csak a társadalom a hibás, hanem a családfenntartók is hozzájárulnak ehhez a magatartásukkal. Sajnos nagyszámú ilyen család él a Rendőrkapitányság területén, melyek kezelése, a megfelelő intézkedések megtétele igen nehéz feladat mind a rendőrség, mind a gyermekvédelem más szakterületének.

Az elkövetői oldalon, a kiváltó okokat vizsgálva az állapítható meg, hogy több esetben az elkövetők a társadalom peremén élnek, iskolai végzettségük alacsony, amellyel párosul az italozó életmód is. Ezen személyek a problémákat az általuk legegyszerűbb módon, sokszor erőszakkal kívánják megoldani, melyben nagy szerepet játszik az alkohol fogyasztás.

A bűncselekmények helyszínét vizsgálva megállapítható, hogy ezen cselekmények legtöbb esetben magánlakásban történtek, illetve a közterületen megvalósult cselekményeknél is a magánlakás előtti utca szakasról van szó.

A másik kategóriába a tartás elmulasztás, kiskorú veszélyeztetés sorolható, amelynél legtöbb esetben az érdektelenség, az elhanyagolás, a nemtörődomség, a gondatlanság állapítható meg. Jól mutatja, hogy a Rendőrkapitányság által kezdeményezett tartás elmulasztásos ügyekben több esetben az eljárás befejezéséig a feljelentett személy kifizeti tartozását.

A hozzátartozók közötti erőszakról elsődleges formában bejelentés alapján szereznek tudomást, ilyen esetekben nagyon fontos a gyors reagálás a rendőri beavatkozás. Megállapítható, hogy a bejelentések nagy százalékában azért történnek, az az elvárás, hogy a rendőr figyelmeztesse " ijessze meg" a háborgó felet, de amúgy eljárást nem akarnak.

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság minden bejelentést komolyan kezelt és a megfelelő intézkedéseket megtették, nehogy tragédia következzen be a felületes rendőri intézkedést követően. Nagyon fontos, hogy az intézkedő állomány nyugalmat sugározzon, legyen határozott és egyben elfogulatlan is. Fontos tényező még, az objektivitás, mert egy szubjektív megítélés az eljárás menetét eldöntheti.

Az intézkedést igénylő cselekmények elemzésénél szinte minden esetben megállapítható a felek részéről az alkoholfogyasztás és az alkoholos befolyásoltság. Kiváltó okok az alkoholizmus, az anyagi helyzet rosszra fordulása, a válófélben lévő szülők vitája a vagyonmegosztásról, gyerek elhelyezésről. Ezen viták több esetben veszélyes fenyegetésben és tettelegességben nyilvánulnak meg.

Az intézkedések során nehézséget jelent, hogy a bekövetkezett magánindítványos jogsértések esetén a sértett az eljárást nem kívánja, a rendőrségre történt bejelentéstől csak azt várja, hogy a rendőr megjelenésével, vagy figyelmeztetéssel orvosolja a fennálló családi konfliktust.

A hozzátartozók között bekövetkezett bűncselekmények megelőzése, feltárása igen nehéz, hiszen a család belső életébe nem látnak bele, illetőleg a család életébe történő beavatkozás igen kényes feladat. Sok esetben a családon belül bekövetkezett kiskorú személyek sérelmére

elkövetett bűncselekményeknek nincs előzménye. A családon belül a feszültség felgyülemlik és ennek sok esetben a gyermek látja a kárát, ő a szenvedő alany.

Problémát jelent a testi sértések vonatkozásában, hogy a feljelentő később kibékül a bántalmazó élettárrsal, férjjel és ezt követően nem kívánja az eljárás lefolytatását, és minden eszközzel az ellen van, hogy a hatóság eredményesen tudja lezárni a nyomozást. Ilyen esetekben a hozzátartozóra nézve megtagadja a tanú vallomást, míg más bizonyítékok beszerzése igen csak nehéz, hiszen általában ezen bántalmazások szűk családi körben történnek.

Több esetben előfordul, hogy nem a sértett teszi meg a feljelentést, hanem az őt ellátó orvos értesíti a hatóságot hivatalból. Ilyen esetben a kihallgatáskor visszavonják azt, hogy őket bántalmazták volna, különböző variációkat találnak ki a sérülés keletkezésének körülményére.

A rendőrség gyermekeket érintő áldozatvédelmi tevékenységének bemutatása, a bűnelkövetés és bűnismétlés megelőzése céljából indított programok

A kapitányság 2013 szeptemberétől rendelkezik egy fő bűnmegelőzési tanácsadóval, aki folyamatosan jelen van a középiskolában és a helyi általános iskolákban is minden felkérésnek eleget tett legyen az szülői értekezlet, rendhagyó osztályfőnöki óra, vagy évfolyamoknak tartott prevenciós előadások, családi napok, különböző bemutatók. Ezen előadások alkalmával érinti az áldozatvédelmi témakört is. Sajnos az általános iskolákban több dolguk akad, mint a középiskolában, a 11-14 éves korosztály egyre agresszívabb, durvább, felelőtlen, nincsenek tisztába tetteik következményeivel, nem érzik hol a határ, mi az, ami még a diákcsíny fogalmát meríti ki és mi az, ami már a szabálysértést, esetleg vétség vagy büntettet valósít meg.

Évek óta folyik a közös munka, amikor is a jelzőrendszertagjaival együttműködve tartanak előadásokat vagy rendkívüli osztályfőnöki órát. Egyes esetekben a szülők is részt vesznek ezen előadásokon és megpróbálják őket is bevonni a felmerülő probléma megoldásába. Ezen kívül szülői értekezleten is részt szoktak venni, valamint a közmunkaprogramban részt vevők számára is tartottak már prevenciós előadást.

Az iskolák részéről továbbra is pozitív visszajelzést kaptak e közös munka vonatkozásában és szinte folyamatosak a felkérések már évek óta.

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság már több éve elindított egy nem mindennapi kezdeményezést az óvodások, illetve az általános iskolás gyerekek részére. A kezdeményezés lényege az, hogy kihelyezett osztályfőnöki óra keretében ezúttal nem a Rendőrkapitányság munkatársai mennek a gyerekekhez, hanem ők látogatják meg őket a rendőrkapitányság épületében. Ez a hagyomány 2017-ben is folytatódott.

Az áldozattá válás megelőzése érdekében az alábbi intézkedésekre került sor.

A rendőrség biztonságra nevelő iskolai programjaiban (IBT, DADA, Sulizsaru) 65 előadás megtartására került sor. A kapitányságon Kondor István r. őrnagy iskolai bűnmegelőzési tanácsadó végezte az iskolákban a bűnmegelőzési tevékenységét. A kapitányság illetékességi

területén működő általános iskolák egyéni felkérésének Ő tett eleget, illetve a drogprevenciós programba is bevonta az általános iskolákat és a középiskolákat is.

Az Önkormányzattal karöltve a Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal Jegyzőjével és a Hajdúhadházi Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselőjével közösen lakossági fórumot szerveztek, amikor is több helyszínen elbeszélgetve a lakossággal többek közt bűnmegelőzési és közlekedés biztonsági tanácsokkal látták el a lakosságot, továbbá az áldozattá válás megelőzés érdekében szórólapokat is osztottak.

Mobil információs tábla került kihelyezésre illetékességi területük több helyére, ezen szintén prevenciós és figyelemfelkeltő szórólapok lettek kihelyezve többek közt az áldozattá válás témakörében is.

A Hajdúhadházi Területi Balesetmegelőzési bizottság, nem csak a feladatába tartozó balesetmegelőzési tevékenységre fektetett hangsúlyt 2017 évben, hanem több bűnmegelőzési előadást is tartott.

Balesetmegelőzési tevékenység havi lebontásban:

Április hó:

K.I.K.: Az iskolai közlekedésre nevelést segíti elő a Kerékpáros Iskola Kupa, területi fordulói, hiszen a versenyző gyermekeken túl rengeteg az érdeklődő, akiket ezen rendezvények a szabályos közlekedés irányába, mozdítanak el.

Május hó:

Közlekedésbiztonsági ellenőrzést tartottak. Ennek során a rendőrkapitányság munkatársai az iskolába gyermeküket gépjárművel és kerékpárral hozó szülők figyelmét hívták fel a balesetmegelőzés fontosságára.

Június hó:

Közlekedési nap az OVI-ban:

A Szivárvány Óvodában bonyolították le a hetedik „Közlekedési nap az oviban” elnevezésű rendezvényt.

Ovis Közlekedési tábor

A Bocskaikerti Napsugár Óvoda napközis KRESZ tábora keretében előadást, közlekedési versenyt, kerékpártúrát, és a rendőrkapitányság látogatását tartották meg.

Július hó:

A Bocskaikerti Református Nőszövetség által 4. alkalommal megszervezett 6-14 év közötti gyerekek táborában két alkalommal baleset megelőzési előadást tartottak.

Augusztus hó:

Közlekedési tábor : Területükön a megyében egyedülálló módon a nyári közlekedési szaktábor 5 település bevonásával szerveződik. Hajdúhadház, Hajdúsámson, Nyíradony, Téglás, Bocskai kert gyerekei egy héten keresztül ismerkedhetnek a közlekedési szabályokkal és kapcsolódhatnak ki a Zemplénben.

Szeptember hó:

Tanévkezdési kampány:

Szeptember hónapban a tanévkezdéssel kapcsolatos feladatokat a polgárőrséggel közösen hajtották végre. Szeptember hónapban a reggeli és a délutáni időszakban az iskolákhoz közeli gyalogos átkelőhelyeken és forgalmas csomópontokban, a szolgálatban lévő állomány segítette a forgalmat, a helyi polgárőrséggel együtt.

November hó:

GY.I.K.: Az iskolai közlekedésre nevelést segíti elő a Gyermek Iskola Kupa, területi fordulói, hiszen a versenyző gyermekeken túl rengeteg az érdeklődő, akiket ezen rendezvények a szabályos közlekedés irányába, mozdítanak el.

December hó:

Látni Látszani akció:

A „Látni és látszani” nevet viselő országos közlekedésbiztonsági kampányban vettek részt.

Tbb ülés: A Hajdúhadházi Rk. rendezte meg a Területi Balesetmegelőzési Bizottsági ülést.

Gyermekvédelemmel kapcsolatos szakmai továbbképzések

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság bűnmegelőzési tanácsadója az alábbi képzéseken vett részt 2017-ben:

- 1fő Bűnmegelőzési tanácsadói képzés /Budapest ORFK /
- 1fő Cyberbűnözés, „Kék bálna” továbbképzés /Budapest, ORFK/
- 1fő Medpolice oktatás
- 1 fő Drogprevenció továbbképzés /Debrecen/
- 1fő KEF Kábítószer Egyeztető Fórum előadásán

A Rendőrkapitányság együttműködése más intézményekkel

2017. évben a családsegítő szolgálatok kérésére esetszegbeszéléseken az alábbiak szerint vett részt a bűnmegelőzési tanácsadó, illetve áldozatvédelmi referens.

- Hajdúhadházon 11 alkalommal
- Tégláson 3 alkalommal
- Bocskai kertben 6 alkalommal
- Szakmaközi megbeszélésen 9 alkalommal.

Megállapítható, hogy az elmúlt időszakban a családsegítő szolgálatoktól kapott esettanulmányokra történő meghívások száma közel hasonló az előző évhez.

Sok esetben nem kifejezetten a rendőrség hatáskörébe tartozó események kapcsán is kaptak meghívót.

A családsegítő szolgálatokkal, gyámhivatalokkal, önkormányzatokkal kialakult kapcsolat rugalmas, és kifejezetten jónak értékelhető.

A Rendőrkapitányság együttműködik a szomszédos rendőrkapitányságokkal, rendőrőrsökkel, határrendészeti kirendeltségekkel, a területükön található önkormányzatokkal, polgárőr szervezetekkel, valamint társhatóságokkal. A rendőri szervezetekkel történő együttműködés a jelentkező problémáknak megfelelően, de minimum hetente egy alkalommal zajlik. Az önkormányzatokkal kapcsolatuk napi szintű, ezen felül járási egyeztető fórumok kerülnek megrendezésre. A polgárőr szervezetekkel az együttműködési megállapodásokat megkötötték, velük napi szinten közös szolgálatokat látnak el, valamint hetente minimum egy alkalommal egyeztető fórumokat tartanak. A társhatóságok közül a Fogyasztóvédelmi Felügyelőséggel a Munkavédelmi Felügyelőséggel, „ÁNTSZ”-el, az adóhatósággal tartják a kapcsolatot, velük több alkalommal vettek részt piac, valamint fémfelvásárló helyek ellenőrzésén.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Hajdúhadházon sokrétű civil munka folyik. Tevékenységi körük széles spektrumú, az egészségügyi, a szociális, az ifjúsági, a kulturális és a városszépítési szervezetektől kezdve, a művészeti, az iskolai alapítványokon, a sportegyesületeken keresztül a fogyatékkal élők önkéntes szervezeteiig igen szerteágazó, sok-sok ember önkéntes munkájához biztosítanak keretet, jogi formát.

A településen élénk, aktív civil élet folyik, amely a társadalom minden területét érinti. A civil szervezetek új szint visznek a város életébe, közösségi akcióikkal erősítik a település lakosságának lokálpatriotizmusát. A helyi civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a helyi társadalom közösségformálásában, a helyi identitástudat erősítésében.

A településen tevékenykedő civil szervezetek működéséhez, illetve az általuk szervezendő eseményekhez Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a civil szervezetek támogatásáról szóló 4/2014. (II.04.) önkormányzati rendelete alapján eseti jelleggel, egyedi elbírálás alapján biztosít anyagi forrást. Jellemzően azonban minden szervezet saját maga teremti elő a működéséhez szükséges forrást, sikerrel pályázva különböző támogatási alapokhoz.

Hajdúhadház Város Önkormányzata több civil szervezettel is együttműködik:

- Hajdúhadházi Polgárőr Egyesület
- Radnóczi Ferenc Kertbarátkör: szüreti felvonulás, zöldség gyümölcs és dísznövény kiállítás
- Hajdúhadházi Kosárlabda Klub,
- Hajdúhadházi Futball Klub,
- Hajdúszági Hagyományörző Lovasklub: fogathajtó versenyek,
- Hajdúvítezi Kulturális- és Sportegyesület,

- FIKSZ Pont Egyesület:jogi tanácsadás, továbbképzés
- Hajdú Speciális Kutató- Mentő Egyesület,
- Helyi óvodák alapítványai: rendezvények szervezése, lebonyolítása

8. Összegzés

Értékelve a 2017. évet megállapítható, hogy Hajdúhadház Város Önkormányzata a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról megfelelően gondoskodik. Az önkormányzat és az intézmények között szoros az együttműködés, folyamatos az információcsere.

Az elmúlt év/évek intézményi, infrastrukturális beruházásai érintették az óvodákat, általános iskolákat, az egészségügyi intézmények is korszerűsödtek, több intézmény is megújult.

A Hajdúhadházon megépült Vívóterem, edzőterem, kosárlabda pálya, kis előfüves focipálya, szabadtéri kondipark kialakításával biztosítottak az akcióterületen élő, túlnyomórészt hátrányos helyzetű lakosság számára a megfelelő sportlétesítmények, melyek erősítik a helyi lakosság szociális kohézióját.

A Szabadtéri Színpad 2017-ben is színvonalas rendezvényhelyszínként szolgálta a hajdúhadházi lakosok, köztük a gyermekek kulturált kikapcsolódását.

A településen aktívak a különböző civil szervezetek a kultúra, a sport, a szabadidős programok stb. területén.

Tekintettel arra, hogy 2017-ben a Hajdúhadházi Család-és Gyermekjóléti Központ által kezelt problémák nagy részét a gyermekek szülők általi elhanyagolása tette ki, ezért különösen fontos továbbra is nagy hangsúlyt fektetni a gyermeknevelési, életnevelési technikák szülők számára való megtanítására.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központnál működő Fialat Anyák Klubja foglalkozásai a családi életre nevelést, a háztartásvezetési, a gyermeknevelési, háztartásgazdálkodási ismeretek átadását, a jó gyakorlatok megismertetését, a házi praktikák megtanítását, a higiéniai szokások kialakítását célozzák.

A fejlesztés következő lépése a feltárt igények és lehetőségek összhangjának megteremtése, a szolgáltatások körének szélesítése. A szolgáltatások minőségi fejlesztését folyamatosan alkalmazni kell ahhoz, hogy az ellátások színvonala az egyes fejlesztések megvalósulásával párhuzamosan emelkedjék.

Hajdúhadház, 2018. május

Csáfordi Dénes
polgármester

Az intézményekkel történt együttműködés és az intézményi adatszolgáltatások adatai alapján összeállította:

Dr. Tóth Judit
hatósági irodavezető

Hajdúhadház, 2018. május 22.

Tisztelettel:

Antal Ferenc
Bizottság Elnöke

Az előterjesztést összeállította:

Dr. Tóth Judit
hatósági irodavezető